

Rad i uloga OECD-a na pokazateljima kvalitete i ishoda zdravstvene zaštite: implikacije za hrvatski zdravstveni sustav u svjetlu pristupnog procesa

OECD's work on health care quality and outcomes indicators: Implications for the Croatian healthcare system in the light of the ongoing accession process

Damir Ivanković¹ , Niek Klazinga¹ , Jasna Mesarić²

¹ Odjel za javno zdravstvo i medicinu rada, Sveučilišni medicinski centri Amsterdam, Sveučilište u Amsterdamu, Meibergdreef 9, Amsterdam, Nizozemska

² Libertas međunarodno sveučilište Zagreb, Zagreb, Hrvatska

Deskriptori

ORGANIZACIJA ZA EKONOMSKU SURADNJU I RAZVOJ – standardi; KVALITETA ZDRAVSTVENE SKRBI – organizacija, standardi; POKAZATELJI KVALITETE ZDRAVSTVENE SKRBI – klasifikacija, standardi, OSIGURANJE KVALIETE ZDRAVSTVENE SKRBI; MEĐUNARODNA SURADNJA; HRVATSKA

Descriptors

ORGANISATION FOR ECONOMIC CO-OPERATION AND DEVELOPMENT – standards; QUALITY OF HEALTH CARE – organization and administration, standards; QUALITY INDICATORS, HEALTH CARE – classification, standards; QUALITY ASSURANCE, HEALTH CARE; INTERNATIONAL COOPERATION; CROATIA

SAŽETAK. Aktualni proces pristupanja Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (OECD) jedinstvena je prilika za opis djelovanja ove međunarodne organizacije u području zdravstva te pregled predviđenih implikacija za hrvatski zdravstveni sustav. Pregled se posebno osvrće na rad OECD-a u području pokazatelja kvalitete, sigurnosti i ishoda zdravstvene zaštite te je zasnovan na znanstvenoj i sivoj literaturi kao i višegodišnjem iskustvu autora u radu s OECD-om. OECD je prepoznat po svojim naporima u prikupljanju i analizi podataka i izvještavanju o zdravstvenoj kvaliteti, sigurnosti i ishodima na globalnoj razini. Rad OECD-a u području zdravstva uključuje komparativnu analizu podataka, procjenu kvalitete zdravstvene skrbi u zemljama članicama, mjerenje ishoda zdravstvene skrbi te analizu učinkovitosti i pravednosti zdravstvenih sustava. Implikacije za hrvatski zdravstveni sustav u svjetlu pristupnog procesa mnogostruke su i odnose se na zdravstveni sustav, ustanove, zdravstvene djelatnike kao i pacijente. U ovom procesu prije, ali i nakon pristupa OECD-u, pridržavajući se međunarodnih standarda, učeći iz najboljih praksi i poboljšavajući podatkovnu kulturu, Hrvatska može raditi na postizanju bolje kvalitete zdravstvene skrbi, poboljšanih zdravstvenih ishoda i učinkovitijeg zdravstvenog sustava. U ovom je procesu važno da se kreatori politike (engl. *policy-makers*) i dionici u Hrvatskoj pozabave izazovima koji se mogu pojaviti tijekom ovog procesa kako bi se osigurala uspješna tranzicija u članstvo u OECD-u i povezane koristi za zdravstveni sektor.

SUMMARY. The current process of Croatia's accession to the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD) is a unique opportunity to describe the activities of this international organization in the field of healthcare and review the expected implications for the Croatian healthcare system. The review focuses in particular on the work of the OECD in the field of indicators of quality, safety and health care outcomes and is based on scientific and grey literature as well as the author's many years of experience in working with the OECD. The OECD is recognized for its efforts in collecting, analyzing and reporting data on health quality, safety and outcomes globally. The OECD's work in the field of health includes comparative data analysis, assessment of the quality of health care in member countries, measurement of health care outcomes, and analysis of the efficiency and equity of health systems. The implications for the Croatian healthcare system in the light of the accession process are manifold and relate to the healthcare system, institutions, medical staff as well as patients. In this process, before and after accession to the OECD, by adhering to international standards, learning from best practices and improving data culture, Croatia can work towards achieving better quality of health care, improved health outcomes and a more efficient health system. In this process, it is important that policy-makers and stakeholders in Croatia address the challenges that may arise during this process in order to ensure a successful transition to OECD membership and related benefits for the health sector.

Aktualni proces pristupanja Hrvatske Organizaciji za ekonomsku suradnju i razvoj (engl. *Organisation for Economic Co-operation and Development*, OECD), koji je službeno najavljen sredinom 2022. godine, jedinstvena je prilika za pregled djelovanja OECD-a u području zdravstva te implikacija na hrvatski zdravstveni sustav.^{1,2} U ovom ćemo se radu posebno osvrnuti na rad OECD-a u području pokazatelja (indikatora) kvalitete, sigurnosti i ishoda zdravstvene zaštite. Također

ćemo se osvrnuti na očekivane implikacije na hrvatski zdravstveni sustav u cjelini, zdravstvene organizacije i institucije, zdravstvene djelatnike, kao i na pacijente.

✉ Adresa za dopisivanje:

Damir Ivanković, <https://orcid.org/0000-0002-3501-5515>
Tilanusstraat 21A, 1091BD Amsterdam, Nizozemska,
e-pošta: ivankovic@gmail.com, d.ivankovic@amsterdamumc.nl

Primljeno 11. listopada 2023., prihvaćeno 23. studenoga 2023.

Prvo ćemo ukratko predstaviti OECD i njihov Program kvalitete i ishoda zdravstvene skrbi (engl. *Health-care Quality Indicators*, HCQI).

Mjerenje i izvješćivanje o kvaliteti i ishodima zdravstvene skrbi u proteklom je desetljećima zauzelo važno mjesto u globalnom krajoliku zdravstvene skrbi i upravljanju zdravstvenim sustavima. Kroz sustavno mjerenje i analizu učinkovitosti zdravstvenih sustava moguće je identificirati prilike za poboljšanje, osigurati sigurnost pacijenata te poboljšati kvalitetu skrbi i rezultata ishoda. U periodu kada se Hrvatska usklađuje s međunarodnim standardima kako bi ispunila uvjete pristupnog procesa, ovaj sažeti pregledni rad ima za cilj čitateljima približiti kako bi članstvo u OECD-u moglo utjecati na hrvatski zdravstveni sustav, tijekom pristupnog procesa, ali i nakon što Hrvatska postane članica OECD-a. Jedan od autora je više od 15 godina bio strateški voditelj HCQI programa OECD-a, te je trenutno vanjski konzultant za OECD (NK), dok je drugi autor povremeno konzultantski uključen u različite aspekte rada OECD-a u području zdravstva (DI).³⁻⁶

Preteča OECD-a zvala se Organizacija za europsku gospodarsku suradnju (engl. *Organisation for European Economic Co-operation*, OEEC), te je osnovana kao koordinacijski mehanizam Marshallovog plana za obnovu europskih gospodarstava nakon Drugoga svjetskog rata. Konvencija kojom se OEEC transformirao u OECD potpisana je u dvorcu Muette u Parizu 14. prosinca 1960. te je stupila na snagu 30. rujna 1961. Tada, kao i sada, cilj OECD-a bio je osiguranje prosperiteta diljem svijeta kroz savjetovanje nacionalnih vlada o politikama koje podržavaju otporan, uključiv i održiv rast. Prikupljanjem međunarodno usporedivih statističkih podataka, njihovom analizom, te predlaganjem politika i preporuka temeljenih na ovim dokazima, OECD je pomogao unaprijediti mnoge nacionalne reforme i multilateralna rješenja za globalne gospodarske i društvene izazove. Primjeri ovakvog istraživačko-savjetodavnog rada obuhvaćaju razne javne politike, od načela da „onečišćivač plaća za štetu“, koje je OECD razvio 1970-ih, do programa ocjenjivanja obrazovanih sustava, kao što je PISA projekt iz ranih 2000-ih (engl. *Programme for International Student Assessment*, PISA). Neki od trenutnih razvojnih i istraživačkih fokusa OECD-a uključuju veću međunarodnu poreznu transparentnost kao i odgovarajuću upotrebu umjetne inteligencije. Od 1970-ih OECD je u svoja područja rada također uključio i zdravlje i zdravstvenu skrb kao jednu od ključnih aktivnosti. OECD je međuvladina organizacija za ekonomsku suradnju i razvoj, te s obzirom na rastuće troškove zdravstvene skrbi i njihov sve veći udio u nacionalnim gospodarstvima fokus na zdravstvene sustave kao i njihovu kvalitetu i sigurnost ne čudi.⁶⁻¹¹

OECD danas djeluje kao međuvladina organizacija i sastoji se od 38 zemalja članica koje se sve mogu smatrati visokoindustrijaliziranim gospodarstvima i uglavnom zemljama s visokim dohotkom. Organizacija je posvećena promicanju gospodarskog rasta, poboljšanju životnog standarda i poticanju međunarodne suradnje. OECD provodi istraživanja, prikuplja i analizira podatke te daje političke preporuke u raznim područjima, uključujući ekonomiju, obrazovanje, zdravstvenu skrb i okoliš. Služi kao platforma za razmjenu znanja, usporedbu najboljih praksi i suradnju na temama i izazovima od globalnog značaja, s krajnjim ciljem poboljšanja dobrobiti i prosperiteta ljudi diljem svijeta. Od sredine sedamdesetih godina prošlog stoljeća OECD se detaljnije bavi zdravstvom kao sve važnijim dijelom nacionalnih ekonomija. Kroz svoj HCQI program kvalitete i ishoda zdravstvene skrbi, pokrenut 2001. godine, te radeći na zdravstvenim podacima i politikama OECD je odigrao ključnu ulogu u unaprjeđenju međunarodne usporedivosti zdravstvenih podataka te mjerenju i unaprjeđenju kvalitete i politika u zemljama članicama i izvan njih.¹²⁻¹⁶

Uloga OECD-a u mjerenju i unaprjeđenju kvalitete i sigurnosti zdravstvenih sustava

Rad na pokazateljima kvalitete zdravstvene skrbi iniciran je kao odgovor na sve veću zabrinutost oko varijacija u kvaliteti, sigurnosti i ishodima zdravstvene skrbi u zemljama članicama OECD-a. Pokrenut 2001. godine, ovaj projekt ima za cilj razviti standardizirani okvir za mjerenje kvalitete i sigurnosti zdravstvene skrbi. Ključni ciljevi uključuju usporedbu uspješnosti sustava zdravstvene njege i skrbi, identificiranje najboljih praksi te podršku donošenju politika utemeljenih na dokazima. Iako OECD kao međuvladina organizacija prvenstveno radi s vladama, u aktivnosti su uključeni i drugi dionici kao što su zdravstveni radnici, organizacije i pacijenti.

Rad HCQI-ja doživio je značajne promjene od svojih početaka. Neke nedavne prekretnice uključuju razvoj – i kasniju reviziju – sveobuhvatnog seta pokazatelja (indikatora) za procjenu kvalitete i sigurnosti zdravstvene skrbi, uspostavljanje protokola za prikupljanje podataka te pokretanje redovitih ciklusa izvješćivanja i usporedbe. Od uglavnom istraživačke inicijative tijekom godina HCQI se razvio u globalno prepoznat i priznat program koji značajno utječe na napore za poboljšanje kvalitete zdravstvene skrbi diljem svijeta. Tijekom godina rad HCQI-ja se bavio s nekoliko izazova, uključujući pitanja kvalitete podataka, razlike u kvaliteti, sigurnosti i ishodima zdravstvenih sustava u različitim zemljama kao i potrebu za uravnoteženjem želje za sveobuhvatnim podacima s praktičnošću prikupljanja podataka. Rad na tim izazovima po-

taknuo je neka inovativna rješenja i doveo do kontinuiranog usavršavanja HCQI programa.^{17–19}

Metodologije korištena u projektu HCQI i potom u programu Kvaliteta i ishodi zdravstvene skrbi (engl. *Healthcare Quality and Outcomes*, HCQO) temelji se na okviru za mjerenje kvalitete zdravstvene skrbi koji je HCQO prije više od deset godina razvio, te u međuvremenu unaprijedio – takozvani okvir za mjerenje kvalitete zdravstvene skrbi (engl. *A conceptual framework for the OECD Health Care Quality Indicators*). Okvir se bavi različitim komponentama kvalitete, kao što su učinkovitost, sigurnost i usmjerenost na pacijente, te prioritetnim pozicioniranjem kvalitete u odnosu na druge ciljeve zdravstvenih sustava kao što su pristupačnost, ekonomičnost, učinkovitost i pravednost. Rad HCQO-a uključuje odabir relevantnih pokazatelja, razvoj metoda prikupljanja podataka, prilagodbu rizika kao i statističku analizu. U novije vrijeme mjerenje i izvješćivanje pokazatelja prošireno je na kulturu sigurnosti u zdravstvu, integriranu skrb te pokazatelje učinaka i iskustava koji se prikupljaju od samih pacijenata (engl. *Patient reported outcomes / Patient reported experience measures*, PREMs / PROMs). Kao prvi korak, standardiziranje prikupljanja podataka i izvješćivanja kamen je temeljac uspjeha ovog programa. Kvalitetni podatci omogućuju smislene usporedbe zdravstvenih sustava, pomažući zemljama da identificiraju područja u kojima su izvrsni kao i područja koja zahtijevaju dodatna poboljšanja. Program HCQO također je predan transparentnosti, čime osigurava da sve zemlje i dionici imaju pristup podacima i nalazima te da svi imaju koristi od identificiranih i implementiranih poboljšanja kvalitete i sigurnosti. Na internetskim stranicama OECD-a mogu se pronaći svi relevantni podatci, kao i podatkovna izvješća kao što su *Health at a Glance* i detaljnija tehnička i politička izvješća.^{21–25}

Kao rezime, OECD je prepoznat po svojim naporima u prikupljanju, analizi i izvještavanju podataka o zdravstvenoj kvaliteti, sigurnosti i ishodima na globalnoj razini. Rad OECD-a u području zdravstva uključuje:

1. komparativnu analizu podataka: prikupljanje podataka iz zemalja članica kako bi se omogućile usporedbe zdravstvenih sustava, kvalitete i ishoda među zemljama, pružajući vrijedne referentne vrijednosti za procjenu učinkovitosti;
2. procjenu kvalitete zdravstvene skrbi: procjena kvalitete skrbi koju pružaju zdravstveni sustavi i organizacije, uključujući sigurnost pacijenata, pridržavanje kliničkim smjernicama i iskustvo pacijenata;
3. mjerenje ishoda zdravstvene skrbi: mjerenje ishoda zdravstvene skrbi kao što su očekivani životni vijek, stope smrtnosti i prevalencije bolesti

kako bi se procijenila učinkovitost sustava zdravstvene skrbi u promicanju boljeg zdravlja;

4. analizu učinkovitosti i pravednosti: provođenje procjena učinkovitosti zdravstvene skrbi, raspodjele resursa i pravednosti kako bi se osiguralo zdravstvo koje je ekonomično, ali i dostupno svim građanima.

Implikacije za hrvatski zdravstveni sustav

Trenutni proces pristupanja Hrvatske OECD-u sa sobom nosi velik potencijal pozitivnog utjecaja na kvalitetu, sigurnost i ishode hrvatskog zdravstva, od razine samog sustava preko zdravstvenih ustanova i djelatnika do samih pacijenata i cijele populacije. Članstvo u OECD-u može donijeti brojne prednosti, ali i izazove zemljama članicama:

1. **Poboljšano prikupljanje i analiza podataka:** jedan od glavnih čimbenika procesa pristupanja jest naglasak na prikupljanju i analizi podataka u zdravstvu. Zemlje članice OECD-a pridržavaju se strogih standarda za priopćavanje podataka, što obično dovodi do preciznije i sveobuhvatnije zdravstvene statistike. Ovako poboljšani podatci mogu biti ključni za prepoznavanje potencijala i implementaciju poboljšanja u zdravstvenom sustavu.

2. **Benchmarking i najbolja praksa:** pristupanje OECD-u Hrvatskoj će pružiti priliku da usporedi svoj zdravstveni sustav s onima u drugim zemljama članicama. Učeci iz najboljih praksi i uspješnih politika u zemljama OECD-a, Hrvatska potencijalno može provesti reforme za poboljšanje kvalitete i rezultata zdravstvene skrbi.

3. **Ulaganje u zdravstvene podatke, upravljanje i infrastrukturu:** članstvo u OECD-u često potiče daljnja ulaganja u svojim zemljama članicama. Hrvatski zdravstveni sustav mogao bi imati koristi od povećanih ulaganja u zdravstvo, ponajprije u njegovu „podatkovnu kulturu“, što bi dovelo do razvoja moderne podatkovne infrastrukture i poboljšanog upravljanja, koje se često navodi kao jedna od najvećih boljki nacionalnog zdravstvenog sustava i ustanova u Hrvatskoj.

4. **Izgradnja upravljačkih kapaciteta:** OECD nudi podršku za izgradnju kapaciteta i razvoj zdravstvenih politika. To može pomoći Hrvatskoj da ojača svoju zdravstvenu radnu snagu, programe osposobljavanja i sposobnosti donošenja politika, što posljedično gotovo neminovno dovodi do kvalitetnijeg i sigurnijeg pružanja zdravstvenih usluga i boljih zdravstvenih ishoda.

5. **Reforme financiranja zdravstva:** izgledno je kako će Hrvatska morati napraviti promjene u financiranju zdravstva kako bi obuzdala rastuće troškove, zadovoljila standarde OECD-a i unaprijedila sustav. Takav utjecaj članstva u OECD-u mogao bi dovesti do

učinkovitije raspodjele resursa, što bi zauzvrat moglo pozitivno utjecati na kvalitetu i ishode zdravstvene skrbi.

6. Osiguranje kvalitete i uvođenje mehanizama odgovornosti: članstvo u OECD-u često zahtijeva uvođenje i poštivanje međunarodnih standarda i mehanizama osiguranja kvalitete. To može dovesti do poboljšane kvalitete zdravstvene skrbi jer ustanove i pružatelji usluga rade na ispunjavanju ovih standarda.

7. Pristup istraživanju i inovacijama: pristupanje OECD-u Hrvatskoj omogućuje veći pristup istraživanju, inovacijama i najboljim praksama u zdravstvu. To također može dovesti do usvajanja najsuvremenijih tehnologija i medicinske prakse, što u konačnici poboljšava ishode zdravstvene skrbi.

8. Prekogranična suradnja u zdravstvu: OECD potiče prekograničnu suradnju u istraživanju i pružanju zdravstvene skrbi. Hrvatska može imati koristi od međunarodnih partnerstava koja mogu dovesti do razmjene znanja i pristupa ekspertizi iz drugih zemalja članica.

9. Veći fokus na preventivnu skrb: kao dio procesa pristupanja OECD-u Hrvatska će morati dodatno razviti preventivne mjere zdravstvene zaštite i javnozdravstvene inicijative, također i na ekonomskim osnovama povezanim s fiskalnom održivošću sustava. Ovaj pomak u fokusu može dovesti do poboljšanih zdravstvenih ishoda i smanjenja tereta kroničnih bolesti, koji je trenutno nezanemariv u Hrvatskoj.

Proces pristupanja OECD-u također može predstavljati i izazov. Potreba za usklađivanjem nacionalnih politika i propisa sa standardima OECD-a te prilagodbe u zdravstvenim sustavima ponekad mogu naići na otpor i zahtijevaju pažljivo planiranje i upravljanje. Međutim, proces pristupanja Hrvatske OECD-u koji je u tijeku ima potencijal donijeti značajne pozitivne učinke na kvalitetu i rezultate hrvatskoga zdravstvenog sustava. Pridržavajući se međunarodnih standarda, učeći iz najboljih praksi i poboljšavajući podatkovnu kulturu Hrvatska može raditi na postizanju bolje kvalitete zdravstvene skrbi, poboljšanih zdravstvenih ishoda i učinkovitijeg zdravstvenog sustava. U ovom je procesu važno da se kreatori politike i dionici u Hrvatskoj pozabave izazovima koji se mogu pojaviti tijekom ovog procesa kako bi se osigurala uspješna tranzicija u članstvo u OECD-u i povezane koristi za zdravstveni sektor.^{3,4,5,8,12,16,18}

Iako OECD kao međunarodna i međuvladina organizacija primarno radi s vladama, svoje aktivnosti gotovo uvijek provodi u bliskoj suradnji s profesionalcima koji se bave zdravstvenim menadžmentom, strukovnim organizacijama kao i organizacijama pacijenata. Neki od primjera su bliske suradnje s organizacijama kao što su Međunarodna bolnička federacija (engl. *International Hospital Federation*, IHF), Svjetska organi-

zacija liječnika obiteljske medicine (engl. *World Organization of Family Doctors*, WONCA) i Europski forum pacijenata (engl. *European Patients Forum*, EPF). Također postoji bliska suradnja sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom (engl. *World Health Organization*, WHO) te niz aktivnosti fokusiranih isključivo na zemlje Europske Unije. Neki od primjera ovakvih suradnji i rezultirajućih publikacija jesu cjelokupno izvješćivanje o zdravlju i zdravstvu unutar EU (engl. *Health at a Glance*), bijenalni profili zdravstvenih sustava u državama članicama EU-a (engl. *Country health profiles*), serijal izvještaja vezanih uz Svjetski dan sigurnosti pacijenata (engl. *World Patient Safety Day*), izvještaji o prikupljanju i korištenju podataka o iskustvu i ishodima zdravstvene njege od strane pacijenata (engl. *Patient-Reported Indicators Surveys*, PaRIS) te *ad hoc* izvještaji o statusima i mogućnostima unaprjeđenja nacionalnih podatkovnih sustava u zdravstvu (npr. Južna Koreja i Nizozemska).^{27–33}

Kao što je već kratko napomenuto, potencijalne koristi i druge implikacije za hrvatsko zdravstvo idu dalje od koristi za sam sustav te se tiču i zdravstvenih ustanova, medicinskog i nemedicinskog osoblja i – naravno – samih građana Republike Hrvatske i pacijenata. Kratki pregled je pružen u tablicama koje slijede.

Kada zemlja prolazi kroz proces pristupanja OECD-u, postoji nekoliko potencijalnih koristi za zdravstvene organizacije, uključujući bolnice, ordinacije liječnika opće prakse i centre za njegu u zajednici (kao što su domovi zdravlja), da spomenemo samo neke. Ove prednosti proizlaze iz širih ekonomskih i političkih preporuka koje obično prate članstvo u OECD-u. Potencijalne koristi članstva u OECD-u za zdravstvene organizacije u Hrvatskoj prikazane su u **tablici 1**, a potencijalne koristi za zdravstvene djelatnike u **tablici 2**.

Važno je napomenuti da posebne pogodnosti koje zdravstvene organizacije dobivaju tijekom procesa pristupanja OECD-u mogu varirati ovisno o jedinstvenim okolnostima zemlje, stanju njezinog zdravstvenog sustava prije pristupanja i politikama koje se provode tijekom procesa pristupanja. Osim toga, može proći neko vrijeme da se te koristi u potpunosti materijaliziraju, budući da se promjene politike i poboljšanja infrastrukture često događaju postupno i uz značajne implementacijske izazove.

Pridruživanje OECD-u ima značajne koristi za zdravstvene djelatnike, posebno za liječnike. Evo nekoliko načina na koje liječnici mogu imati koristi kada njihova zemlja postane članica.

Pogodnosti članstva u OECD-u, za zdravstvene djelatnike, obuhvaćaju pristup najboljim međunarodnim praksama, povećano financiranje i ulaganja, poboljšani profesionalni razvoj, konkurentne plaće i radne uvjete, kvalitetno obrazovanje i obuku, poboljšanu skrb za pa-

Tablica 1. POTENCIJALNE KORISTI ČLANSTVA U OECD-U ZA ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE U HRVATSKOJ
 TABLE 1. POTENTIAL BENEFITS OF OECD MEMBERSHIP FOR HEALTHCARE ORGANIZATIONS IN CROATIA

Potencijalna korist / Potential benefit	Opis / Description
Pristup najboljim praksama / Access to best practices	Zemlje članice OECD-a često međusobno dijele i uspoređuju najbolje prakse u upravljanju sustavima i pružanju zdravstvene skrbi. Zdravstvene organizacije mogu imati koristi od ovih uvida, što dovodi do poboljšane kvalitete i učinkovitosti zdravstvene skrbi. / OECD member countries often share and compare best practices in the management of health care systems and delivery. Healthcare organizations can benefit from these insights, leading to improved quality and efficiency of healthcare.
Unaprijeđena infrastruktura / Improved health infrastructure	Kada se zemlje nastoje uskladiti sa standardima OECD-a, često su suočene s potrebom za infrastrukturnim ulaganjima. To bi moglo rezultirati bolje opremljenim bolnicama te unaprijeđenim ordinacijama liječnika opće prakse, domovima zdravlja i drugim ustanovama. / When countries strive to align with OECD standards, they are often faced with the need for infrastructure investment. This could result in better equipped hospitals, and improved general practice doctors' offices, health centres and other institutions.
Povećano financiranje / Increased funding	Pristupanje OECD-u može potaknuti financijska ulaganja koja su usmjerena u zdravstvo. Ova dodatna financiranja mogu se koristiti za poboljšanje zdravstvenih ustanova, nabavu napredne medicinske opreme i povećanje kapaciteta zdravstvene radne snage. / Accession to the OECD can encourage financial investments that are directed to health. This additional funding can be used to improve health facilities, purchase advanced medical equipment and increase the capacity of the health workforce.
Poboljšani zdravstveni propisi / Improved health regulations	Pridruživanje OECD-u često zahtijeva od zemalja da usklade svoje zdravstvene propise s međunarodnim standardima. To može dovesti do transparentnijih i učinkovitijih regulatornih procesa za zdravstvene organizacije, često smanjujući administrativna opterećenja. / Joining the OECD often requires countries to align their health regulations with international standards. This can lead to more transparent and efficient regulatory processes for healthcare organizations, often reducing administrative burdens.
Mogućnosti dijeljenja podataka i sudjelovanje u istraživanjima / Opportunities to share data and participate in research	Članstvo u OECD-u može olakšati dijeljenje podataka i zajednička istraživanja u zdravstvu. Zdravstvene organizacije mogu imati koristi od pristupa širem skupu podataka za istraživanje i razvoj administrativnih i kliničkih praksi i smjernica. / OECD membership can facilitate data sharing and collaborative research in health. Healthcare organizations can benefit from access to a broader data set for research and development of administrative and clinical practices and guidelines.
Povećana privlačnost za zdravstvene djelatnike / Increased attractiveness for healthcare professionals	Kako se zdravstveni standardi razvijaju u skladu sa zahtjevima za pristupanje OECD-u, zemlja bi mogla postati privlačnija destinacija za zdravstvene djelatnike, domaće i strane. To može pomoći u rješavanju problema s nedostatkom osoblja u bolnicama i uredima liječnika opće prakse, kao i ostalim zdravstvenim ustanovama. / As healthcare standards evolve in line with OECD accession requirements, the country could become a more attractive destination for healthcare professionals, both local and foreign. This can help solve the problem of understaffing in hospitals and GP offices, as well as other healthcare facilities.
Međunarodna suradnja / International cooperation	Članstvo u OECD-u pruža mogućnosti za međunarodnu suradnju u zdravstvu. Zdravstvene organizacije mogu sudjelovati u zajedničkim međunarodnim projektima, programima razmjene i partnerstvima sa zdravstvenim ustanovama u drugim zemljama članicama. / Membership in the OECD provides opportunities for international cooperation in healthcare. Healthcare organizations can participate in joint international projects, exchange programs and partnerships with healthcare institutions in other member countries.
Poboljšane politike javnog zdravstva / Improved public health policies	Proces pristupanja često uključuje reviziju i unaprjeđenje politika javnog zdravstva zemlje pristupnice. To može dovesti do razvoja učinkovitijih politika i strategija zdravstvene skrbi koje će koristiti zdravstvenim organizacijama i populaciji u cjelini. / The accession process often involves a review and improvement of the public health policies of the accession country. This can lead to the development of more effective health care policies and strategies that will benefit health care organisations and the population as a whole.
Pristup financiranju i bespovratnim sredstvima / Access to funding and grants	Članstvo u OECD-u može otvoriti vrata novim mehanizmima financiranja i bespovratnim sredstvima međunarodnih organizacija i zaklada zainteresiranih za potporu inicijativama zdravstvene zaštite u zemljama članicama. / Membership in the OECD can open the door to new funding mechanisms and grants from international organizations and foundations interested in supporting health care initiatives in member countries.
Međunarodna reputacija / International reputation	Članstvo u OECD-u može poboljšati međunarodnu reputaciju zdravstvenog sustava, ali i zdravstvenih ustanova zemlje članice. To može privući pacijente koji traže visokokvalitetne zdravstvene usluge, uključujući medicinski turizam. / Being part of the OECD can improve the international reputation of the health system, but also of the health institutions of the member countries. This can attract patients seeking high-quality healthcare services, including medical tourism.

cijente, veće mogućnosti zapošljavanja, bolje zdravstvene politike i bolje rezultate u javnom zdravstvu.

Pacijenti će također imati značajne koristi od usklađivanja hrvatskoga zdravstvenog sustava sa standardi-

ma OECD-a tijekom procesa pristupanja. Kada zemlja uđe u OECD, njezin zdravstveni sustav, a time i pacijenti, mogu imati koristi na nekoliko načina. Kao što je već objašnjeno, OECD pruža platformu za suradnju

TABLICA 2. POTENCIJALNE KORISTI ČLANSTVA U OECD-U ZA DJELATNIKE U SUSTAVU ZDRAVSTVA U HRVATSKOJ
 TABLE 2. POTENTIAL BENEFITS OF OECD MEMBERSHIP FOR EMPLOYEES IN THE HEALTHCARE SYSTEM IN CROATIA

Potencijalna korist / Potential benefit	Opis / Description
Pristup najboljim međunarodnim praksama / Access to international best practices	Članstvo u OECD-u državama omogućuje pristup ogromnom repozitoriju podataka, istraživanja i uvida u politike vezane uz zdravstvene sustave. Liječnici mogu imati koristi od dijeljenja znanja i prilike da nauče o najboljim praksama i inovativnim pristupima u pružanju zdravstvene skrbi iz drugih zemalja članica. Ovo posljedično može pomoći u poboljšanju kvalitete, sigurnosti i učinkovitosti zdravstvenih usluga u vlastitoj zemlji. / Membership in the OECD provides countries with access to a vast repository of data, research and policy insights related to health systems. Doctors can benefit from knowledge sharing and the opportunity to learn about best practices and innovative approaches to healthcare delivery from other member countries. This can consequently help to improve the quality, safety and efficiency of health services in one's own country.
Povećano financiranje i ulaganja / Increased funding and investment	Članstvo u OECD-u često dovodi do povećanih ulaganja u zdravstvenu skrb i nove mogućnosti financiranja. To se može pretvoriti u veća sredstva za zdravstveni sektor, uključujući financiranje bolnica, medicinske opreme, istraživanja i programa obuke. Liječnici mogu očekivati poboljšanja u kvaliteti zdravstvene infrastrukture i bolji pristup najsuvremenijoj medicinskoj tehnologiji. / OECD membership often leads to increased investment in health care and new funding opportunities. This can translate into greater funding for the health sector, including funding for hospitals, medical equipment, research and training programs. Doctors can expect improvements in the quality of healthcare infrastructure and better access to the latest medical technology.
Unaprijeđen profesionalni razvoj / Improved professional development	Pristup međunarodnim mrežama i suradnji značajna je prednost za liječnike u zemljama članicama OECD-a. Liječnici su često u mogućnosti sudjelovati u zajedničkim istraživačkim projektima i međunarodnim medicinskim konferencijama. Takve prilike za profesionalni razvoj mogu dovesti do šire perspektive i poboljšanog medicinskog znanja i vještina. / Access to international networks and collaboration is a significant advantage for doctors in OECD member countries. Doctors are often able to participate in joint research projects, international medical conferences. Such professional development opportunities can lead to a broader perspective and improved medical knowledge and skills.
Konkurentne plaće i radni uvjeti / Competitive wages and working conditions	Zemlje OECD-a obično imaju viši dohodak po glavi stanovnika i snažnije gospodarstvo, što često rezultira boljim plaćama i radnim uvjetima za zdravstvene djelatnike. Liječnici mogu očekivati konkurentnije uvjete, poboljšanu sigurnost posla i bolju ravnotežu između poslovnog i privatnog života, što čini njihove karijere u zdravstvu privlačnijim. / OECD countries tend to have higher per capita incomes and stronger economies, which often results in better wages and working conditions for healthcare professionals. Doctors can expect more competitive conditions, improved job security and a better work-life balance, making their careers in healthcare more attractive.
Edukacija o kvaliteti i sigurnosti u zdravstvu / Education on quality and safety in healthcare	Zemlje OECD-a obično imaju dobro uspostavljene obrazovne sustave i programe obuke medicinskog osoblja. Liječnici mogu imati koristi od visokokvalitetnoga medicinskog obrazovanja i prilika za obuku, kako u smislu početnoga medicinskog obrazovanja tako i u kontekstu stalnoga profesionalnog razvoja. To može dovesti do kompetentnijega zdravstvenog osoblja i višeg standarda medicinske skrbi. / OECD countries tend to have well-established education systems and training programs for medical personnel. Physicians can benefit from high-quality medical education and training opportunities, both in terms of initial medical education and in the context of continuing professional development. This can lead to more competent health personnel and a higher standard of medical care.
Bolja zdravstvena njega pacijenata / Better health care for patients	Budući da su zdravstveni sustavi u zemljama OECD-a često bolje financirani i regulirani, liječnici mogu svojim pacijentima pružiti kvalitetniju skrb. Dostupnost suvremene medicinske opreme, suvremena istraživanja i dobro obučeno zdravstveno osoblje pridonose boljim ishodima pacijenata, povećavajući profesionalno zadovoljstvo liječnika. / Because health systems in OECD countries are often better funded and regulated, doctors can provide better quality care to their patients. The availability of modern medical equipment, modern research and well-trained health personnel contribute to better patient outcomes, increasing the professional satisfaction of doctors.
Veće mogućnosti zapošljavanja / Greater employment opportunities	Članstvo u OECD-u može potaknuti gospodarski rast i diverzifikaciju, stvarajući više prilika za zapošljavanje unutar zdravstvenog sektora. To može dovesti do povećane potražnje za liječnicima i specijalistima u različitim područjima, pružajući zdravstvenim radnicima bolje karijerne izgledе. / OECD membership can stimulate economic growth and diversification, creating more employment opportunities within the health sector. This can lead to an increased demand for doctors and specialists in various fields, providing healthcare professionals with better career prospects.
Kvalitetnije zdravstvene politike / Better health policies	Članstvo u OECD-u potiče zemlje članice da usvoje zdravstvene politike i reforme utemeljene na dokazima. Liječnici mogu imati koristi od stabilnijeg i predvidljivijeg zdravstvenog okruženja, koje je pogodno za dugoročno planiranje karijere i razvoj. / Membership in the OECD encourages member countries to adopt evidence-based health policies and reforms. Physicians can benefit from a more stable and predictable healthcare environment, which is conducive to long-term career planning and development.
Poboljšano javno zdravstvo / Improved public health	Zemlje OECD-a često imaju bolje rezultate u javnom zdravstvu zahvaljujući naprednijim zdravstvenim sustavima i politikama. Liječnici mogu sudjelovati u politikama koje doprinose zdravijoj populaciji i mogu očekivati da će imati posla sa zdravstveno svjesnijom i bolje informiranom bazom pacijenata. / OECD countries often perform better in public health due to more advanced health systems and policies. Physicians can participate in policies that contribute to a healthier population and can expect to deal with a more health-conscious and informed patient base.

TABLICA 3. POTENCIJALNE KORISTI ČLANSTVA HRVATSKE U OECD-U ZA PACIJENTE
 TABLE 3. POTENTIAL BENEFITS OF CROATIA'S OECD MEMBERSHIP FOR PATIENTS

Potencijalna korist / Potential benefit	Opis / Description
Poboljšana kvaliteta skrbi / Improved quality of care	Članstvo u OECD-u potiče zemlje da svoje zdravstvene sustave usklade s međunarodnim standardima. Ovaj fokus na poboljšanje kvalitete i sigurnosti rezultira unaprijeđenim zdravstvenim uslugama, osiguravajući da pacijenti dobiju sigurnu i učinkovitu skrb. Također, medicinske ustanove i pružatelji zdravstvenih usluga pridržavaju se viših standarda, što pridonosi boljim ishodima pacijenata. / Membership in the OECD encourages countries to align their health systems with international standards. This focus on improving quality and safety results in improved healthcare services, ensuring that patients receive safe and effective care. Also, medical facilities and healthcare providers are held to higher standards, which contributes to better patient outcomes.
Pristup najboljim kliničkim praksama / Access to best clinical practices	Kao članica, zemlja dobiva pristup mnoštvu informacija i najboljih praksi iz drugih zemalja OECD-a. Pacijenti imaju koristi od usvajanja inovativnih tehnologija zdravstvene zaštite, modaliteta liječenja i kliničkih smjernica koje su bile uspješne u drugim zemljama članicama. Ovaj pristup globalnom znanju može dovesti do bržeg usvajanja najsuvremenijih tretmana i postupaka u zemlji članici. / As a member, the country gets access to a wealth of information and best practices from other OECD countries. Patients benefit from the adoption of innovative healthcare technologies, treatment modalities and clinical guidelines that have been successful in other member countries. This access to global knowledge can lead to faster adoption of state-of-the-art treatments and procedures in a member country.
Učinkovitija raspodjela resursa / More efficient allocation of resources	OECD pomaže zemljama članicama u optimizaciji raspodjele resursa unutar njihovih zdravstvenih sustava. To može rezultirati klinički i financijski učinkovitijom skrbi, osiguravajući da se zdravstveni resursi koriste razumno. Također, kao rezultat toga, pacijenti mogu očekivati kraće vrijeme čekanja na dijagnostičke i terapijske postupke. / The OECD helps member countries optimize the allocation of resources within their health systems. This can result in more clinically and financially efficient care, ensuring that healthcare resources are used judiciously. Also, as a result, patients can expect shorter waiting times for diagnostic and therapeutic procedures.
Pravednija zdravstvena skrb / Fairer health care	OECD naglašava ravnopravnost u pristupu zdravstvenoj skrbi za sve građane. Analizom podataka i političkim preporukama zemlje mogu raditi na smanjenju razlika u pružanju zdravstvene skrbi na temelju socioekonomskih čimbenika, geografskog položaja ili drugih demografskih varijabli. To osigurava da pacijenti svih socioekonomskih pozadina imaju jednake mogućnosti pristupa visokokvalitetnoj skrbi i ishodima. / The OECD emphasizes equal access to health care for all citizens. Through data analysis and policy recommendations, countries can work to reduce differences in health care provision based on socioeconomic factors, geographic location, or other demographic variables. This ensures that patients of all socio-economic backgrounds have equal opportunities to access high-quality care and outcomes.
Poboljšana sigurnost pacijenata / Improved patient safety	Fokus OECD-a na kvalitetu zdravstvene skrbi uključuje i mjere sigurnosti pacijenata. Zemlje članice se potiču da provode stroge sigurnosne protokole, smanjujući medicinske pogreške i neželjene događaje. / The OECD's focus on the quality of healthcare also includes patient safety measures. Member countries are encouraged to implement strict safety protocols, reducing medical errors and adverse events.
Skrb koja je više usmjerena na pacijenta / More patient-centered care	OECD promiče skrb usmjerenu na pacijenta (engl. <i>patient-centred care</i>), naglašavajući važnost uzimanja u obzir preferencija, vrijednosti i potreba pacijenata u donošenju zdravstvenih odluka. Vjerojatnije je da će pacijenti dobiti skrb koja je u skladu s njihovim osobnim okolnostima i preferencijama. / The OECD promotes patient-centred care, emphasizing the importance of considering patients' preferences, values and needs in making health decisions. Patients are more likely to receive care that is consistent with their personal circumstances and preferences.
Ulaganje u inovacije / Investing in healthcare innovation	Članstvo u OECD-u potiče zemlje da ulažu u istraživanje i inovacije u zdravstvu. To može dovesti do razvoja novih tretmana, lijekova i medicinskih tehnologija koje pacijentima mogu ponuditi bolje i učinkovitije opcije za upravljanje njihovim zdravstvenim stanjima. / OECD membership encourages countries to invest in health research and innovation. This can lead to the development of new treatments, drugs and medical technologies that can offer patients better and more effective options for managing their health conditions.
Platforma za međunarodnu suradnju / Platform for international cooperation	Suradnja između zemalja članica OECD-a potiče međunarodnu suradnju u istraživanju, razvoju i kriznom upravljanju u zdravstvu. Na primjer, pacijenti mogu imati koristi od globalnog odgovora na hitne zdravstvene situacije, jer zemlje članice zajedno rade na učinkovitijem rješavanju kriza. / Cooperation between OECD member countries encourages international cooperation in research, development and crisis management in healthcare. For example, patients can benefit from a global response to health emergencies, as member countries work together to deal with crises more effectively.
Poboljšana transparentnost i odgovornost u upravljanju zdravstvenim sustavima i pružanju zdravstvene skrbi / Improved transparency and accountability in health systems management and health care delivery	OECD promiče transparentnost i odgovornost u zdravstvenim sustavima, uključujući objavljivanje podataka o učinkovitosti zdravstvene skrbi. U zemljama članicama pacijenti često mogu pristupiti informacijama o pružateljima zdravstvenih usluga i donijeti informirane odluke o svojoj skrbi. Ova transparentnost također potiče zdravstvene organizacije da se međusobno uspoređuju i održavaju visoke standarde. / The OECD promotes transparency and accountability in health systems, including the publication of data on the effectiveness of health care. In member states, patients can often access information about healthcare providers and make informed decisions about their care. This transparency also encourages healthcare organizations to benchmark themselves and maintain high standards.
Dugoročno planiranje / Long-term planning	OECD-ov pristup potiče zemlje članice na dugoročnije planiranje. To može dovesti do održivijih sustava zdravstvene skrbi koji su dobro pripremljeni da zadovolje sve veće potrebe pacijenata kako oni stare i kako se pojavljuju novi zdravstveni izazovi i metode dijagnostike i liječenja. / The OECD's approach encourages member countries to plan for the longer term. This can lead to more sustainable health care systems that are well prepared to meet the increasing needs of patients as they age, and as new health challenges and methods of diagnosis and treatment emerge.

zemalja članica, razmjenu najboljih praksi i donošenje političkih odluka utemeljenih na dokazima, što u konačnici dovodi do poboljšanih ishoda zdravstvene skrbi i iskustava pacijenata. Nekoliko ključnih načina na koje pacijenti mogu imati koristi prikazano je u tablici 3.

Pacijenti imaju koristi od ulaska svoje zemlje u OECD kroz poboljšanu kvalitetu zdravstvene skrbi, pristup najboljim praksama, učinkovitu raspodjelu resursa, poboljšanu sigurnost pacijenata, skrb usmjerenu na pacijenta, inovacije u zdravstvu, međunarodnu suradnju, transparentnost, odgovornost i dugoročno planiranje. Naglasak organizacije na politikama utemeljenim na dokazima i međunarodnoj suradnji u konačnici pridonosi boljim ishodima zdravstvene skrbi i iskustvima pacijenata u zemljama članicama.

Završno ćemo predstaviti dva recentna primjera rada OECD-a na temama i metodama koje imaju pozitivan učinak na sustave zdravstva, zdravstvene ustanove i djelatnike kao i pacijente u zemljama članicama, i šire.

Primjer: OECD/EU Profili skrbi o pacijentima s rakom u EU 2023

Europski registar nejednakosti u borbi protiv raka (engl. *The European Cancer Inequalities Registry*) jedna je od glavnih inicijativa Europskog plana za borbu protiv raka (engl. *Europe's Beating Cancer Plan*). Registar čini pouzdane podatke o prevenciji raka i njezi za prepoznavanje trendova, razlika i nejednakosti između država članica i regija EU široko dostupnima. Profili skrbi o pacijentima s rakom u EU (engl. *EU Coun-*

try Cancer Profiles) identificiraju snage, izazove i područja dodatnog djelovanja za svaku od 27 država članica EU-a te Island i Norvešku. Cilj je efikasno usmjeravanje ulaganja i fokusiranje na ciljane intervencije na razini EU-a, ali i na nacionalnoj i regionalnoj razini. Svaki profil raka zemlje daje kratku sintezu nacionalne epidemiološke situacije s rakom i čimbenika rizika za rak, s naglaskom na čimbenike rizika u ponašanju i okolišu, programe ranog otkrivanja, kvalitetu liječenja raka, s fokusom na pristupačnost, kvalitetu i sigurnost skrbi te troškove, kao i utjecaj pandemije COVID-19 na dijagnostiku i terapiju. Profili su izrađeni u suradnji s Europskom komisijom te su također dostupni na svim nacionalnim jezicima. Prvo izdanje Profila objavljeno je 1. veljače 2023.^{34–37}

Primjer: OECD-ov upitnik za prikupljanje pokazatelja kvalitete od samih pacijenata

Zadnjih desetak godina inicijativa OECD-a o prikupljanju pokazatelja kvalitete od samih pacijenata (engl. *Patient-Reported Indicators Surveys*, PaRIS) predstavlja značajan napredak u procjeni kvalitete i sigurnosti zdravstvene skrbi i skrbi usmjerenoj na pacijenta. Inicijativa PaRIS trenutno se fokusira na dva ključna područja rada: ankete o pacijentima s kroničnim stanjima i ankete o ishodima za operaciju ugradnje kuka i koljena, obje bazirane na podacima koje su prijavili sami pacijenti. Obje imaju za cilj prikupljanje vrijednih podataka izravno od pacijenata, pružajući sveobuhvatnije razumijevanje njihovih iskustava, ishoda i potreba tijekom korištenja zdravstvenih usluga. Pristupanjem Hrvatske OECD-u integracija projekta PaRIS u zdravstveni sustav mogla bi donijeti značajne koristi. Međunarodna anketa o pacijentima s kroničnim bolestima (engl. *PaRIS Survey of Patients with Chronic Conditions*) usmjerena je na pacijente koji žive s kroničnim bolestima. Prikupljanjem uvida izravno od pacijenata ovo istraživanje omogućuje sustavima zdravstvene skrbi da bolje shvate utjecaj kroničnih stanja na svakodnevni život pacijenata, učinkovitost skrbi i ukupnu kvalitetu zdravstvenih usluga. Hrvatski zdravstveni sustav imao bi velike koristi od sudjelovanja u ovoj anketi, posebice s obzirom na sve veći teret kroničnih bolesti u zemlji uslijed starenja stanovništva. Hrvatska bi sudjelovanjem mogla prilagoditi svoje zdravstvene usluge kako bi zadovoljila jedinstvene potrebe pacijenata s kroničnim bolestima, poboljšala koordinaciju skrbi i u konačnici poboljšala zdravstvene ishode pacijenata.

Podatci o operacijama zamjene kuka i koljena još su jedna ključna komponenta projekta PaRIS. Ova inicijativa procjenjuje ishode i iskustva pacijenata koji su prošli operacije zamjene kuka ili koljena. Opet, Hrvatska može iskoristiti ovaj alat za podizanje kvalitete i učinkovitosti ortopedske skrbi unutar svoga zdravstvenog sustava. Prikupljanjem podataka koje su prija-

SLIKA 1. NASLOVNICA PUBLIKACIJE „PREGLED TRENDOVA I STANJA ZDRAVSTVENE SKRBI U PODRUČJU RAKA PO ZEMLJAMA: HRVATSKA 2023“ (IZVOR: OECD/EU)

FIGURE 1. FRONT PAGE OF PUBLICATION „OVERVIEW OF TRENDS AND STATE OF HEALTHCARE IN THE AREA OF CANCER BY COUNTRIES: CROATIA 2023“ (SOURCE: OECD/EU)

vili pacijenti o ublažavanju boli, pokretljivosti i općem zadovoljstvu pružatelji zdravstvenih usluga mogu identificirati područja za poboljšanje i poboljšati svoje kirurške tehnike i protokole postoperativne skrbi. To ne samo da dovodi do boljih ishoda za pacijente, već također doprinosi kontroli troškova smanjenjem potrebe za dodatnim postupcima ili intervencijama.

Integracija projekta PaRIS u hrvatski zdravstveni sustav nudi brojne prednosti. Daje pristup najboljim međunarodnim praksama i mjerilima, omogućujući zemlji da uskladi svoju zdravstvenu politiku i praksu s globalnim standardima. Olakšava suradnju i razmjenu znanja među zemljama članicama OECD-a, omogućujući Hrvatskoj da iskoristi iskustva drugih i ubrza svoje napore u reformi zdravstva. Potiče veću transparentnost i odgovornost unutar hrvatskoga zdravstvenog sustava. U trenutku kada pacijenti mogu pristupiti informacijama o kvaliteti i ishodima zdravstvenih usluga, oni postaju informiraniji i osnaženiji. Ovakva transparentnost može potaknuti zdravo uspoređivanje i natjecanje među pružateljima zdravstvenih usluga, motivirajući ih da poboljšaju svoju izvedbu i pruže vrhunsku skrb.^{38–41}

Zaključak

Budućnost OECD-ovog programa kvalitete i ishoda zdravstvene skrbi obećava daljnji napredak u mjerenju, analizi i usporedbama kvalitete i sigurnosti zdravstvene skrbi, s finalnim fokusom na bolje ishode. Potencijalni smjerovi razvoja uključuju veću integraciju digitalnih zdravstvenih podataka, povećanu usredotočenost na iskustva i ishode koji se prikupljaju izravno od pacijenata te stalne napore za smanjivanje razlika u pristupu zdravstvenoj zaštiti i ishodima. Suradnja između OECD-a i pojedinih zemalja članica vjerojatno će se produbiti, potičući razmjenu znanja i najboljih praksi. Osim toga, prilagodljivost programa bit će ključna u odgovoru na nove zdravstvene izazove, kao što su izazovi starenja stanovništva, upotreba umjetne inteligencije u medicini i reagiranja na situacije kao što je nedavna pandemija COVID-19.

Proces pristupanja Hrvatske OECD-u koji je u tijeku predstavlja jedinstvenu priliku za hrvatski zdravstveni sustav. Iskorištavanjem uvida proizašlih iz rada OECD-a na podacima o zdravstvenoj kvaliteti, sigurnosti i ishodima, Hrvatska može računati na poboljšane ishode zdravstvene skrbi, optimiziranu raspodjelu resursa i poboljšanu kvalitetu zdravstvene skrbi. Ovo usklađivanje s međunarodnim standardima osigurava da zdravstvena skrb postaje dostupnija i usmjerena na pacijenta, što u konačnici koristi svim građanima Hrvatske.

INFORMACIJE O SUKOBU INTERESA

Autori nisu deklarirali sukob interesa relevantan za ovaj rad.

INFORMACIJA O FINANCIRANJU

Za ovaj članak nisu primljena financijska sredstva.

DOPRINOS AUTORA

KONCEPCIJA ILI NACRT RADA: DI, NK, JM

PRIKUPLJANJE, ANALIZA I INTERPRETACIJA PODATAKA: DI, NK, JM

PISANJE PRVE VERZIJE RADA: DI

KRITIČKA REVIZIJA: DI, NK, JM

LITERATURA

1. *Vlada Republike Hrvatske*. Hrvatska službeno započela pregovore o pristupanju OECD-u [Internet]. Dostupno na: <https://vlada.gov.hr/vijesti/hrvatska-sluzbeno-zapocela-pregovore-o-pristupanju-oecd-u/35744>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
2. *OECD*. Roadmap for the OECD accession process of Croatia [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/mcm/Roadmap-OECD-Accession-Process-Croatia-EN.pdf>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
3. *Taylor MJ, McNicholas C, Nicolay C, Darzi A, Bell D, Reed JE*. Systematic Review of the Application of the Plan–do–study–act Method to Improve Quality in Healthcare. *BMJ Qual Saf*. 2014;23(4):290–8.
4. *Boulkedid R, Abdoul H, Loustau M, Sibony O, Albeti C*. Using and Reporting the Delphi Method for Selecting Healthcare Quality Indicators: A Systematic Review. *PLoS ONE*. 2011; 6(6):18–4.
5. *Jones P, Shepherd M, Wells S, Le Fevre J, Ameratunga S*. Review article: What makes a good healthcare quality indicator? A systematic review and validation study. *Emerg Med Australas*. 2014;26(2):113–24.
6. *OECD*. Health Care Quality Indicators Project: Conceptual framework. Dostupno na: <https://www.oecd.org/els/health-systems/36262363.pdf>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
7. *Leimgruber M, Schmelzer M*. Introduction: Writing Histories of the OECD. 1. izd. London: Palgrave Macmillan; 2017.
8. *OECD*. OEEC 75th anniversary [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/about/history/oeeec/>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
9. *Carroll P, Kellow A*. The OECD: A Decade of Transformation. Berlin: De Gruyter eBooks; 2021.
10. *Oborne M*. A History of the Château de la Muette. Paris: OECD eBooks; 1999.
11. *Mattke S, Epstein AM, Leatherman S*. The OECD Health Care Quality Indicators Project: history and background. *Int J Qual Health*. 2006;18(Suppl 1):1–4.
12. *Gavurova B, Kocisova K, Sopko J*. Health system efficiency in OECD countries: dynamic network DEA approach. *Health Econ Rev*. 2021;11(1):1–7.
13. *OECD*. Health care systems: Getting more value for money. [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/economy/growth/46508904.pdf>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
14. *Marshall M, Klazinga N, Leatherman S, Hardy C, Bergmann E, Pisco L i sur*. OECD Health Care Quality Indicator Project. The expert panel on primary care prevention and health promotion. *Int J Qual Health*. 2006;18(Suppl 1):21–5.
15. *Reibling N, Ariaans M, Wendt C*. Worlds of Healthcare: A Healthcare System Typology of OECD Countries. *Health Policy*. 2019;123(7):611–20.

16. OECD. Performance Measurement and Performance Management in OECD Health Systems. OECD Labour Market and Social Policy Occasional Papers [Internet]. Dostupno na: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/performance-measurement-and-performance-management-in-oecd-health-systems_788224073713. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
17. Arah OA, Westert GP, Hurst J, Klazinga NS. A conceptual framework for the OECD Health Care Quality Indicators Project. *Int J Qual Health*. 2006;18(Suppl 1):5–13.
18. Kelley ET, Arispe I, Holmes J. Beyond the initial indicators: lessons from the OECD Health Care Quality Indicators Project and the US National Healthcare Quality Report. *Int J Qual Health*. 2006;18(Suppl 1):45–51.
19. OECD. Health Care Quality and Outcomes Indicators – OECD [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/health/health-care-quality-outcomes-indicators.htm>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
20. OECD. Health Care Quality and Outcomes – OECD [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/health/health-care-quality-and-outcomes.htm>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
21. OECD. Health at a Glance: Europe 2022: State of Health in the EU Cycle [Internet]. Dostupno na: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/health-at-a-glance-europe-2022_507433b0-en. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
22. Rotar AM, van den Berg MJ, Kringos DS, Klazinga NS. Reporting and use of the OECD Health Care Quality Indicators at national and regional level in 15 countries. *Int J Qual Health*. 2016;28(3):398–404.
23. OECD. Health at a Glance: Europe 2022: State of Health in the EU Cycle [Internet]. Dostupno na: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/health-at-a-glance-europe-2022_507433b0-en. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
24. OECD. Health Care Quality Indicators [Internet]. Dostupno na: <https://stats.oecd.org/Index.aspx?QueryId=51879>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
25. OECD. OECD Health Statistics 2019 – OECD [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/els/health-systems/health-data.htm>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
26. MVEP. OECD membership means benefits for citizens, higher living standard [Internet]. Dostupno na: <https://mvpep.gov.hr/press-22794/oecd-membership-means-benefits-for-citizens-higher-living-standard/253882>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
27. OECD. Health Publications – OECD [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/health/health-publications.htm>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
28. OECD. Country Health Profiles 2019 – OECD [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/health/country-health-profiles-eu.htm>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
29. EU/OECD. Country Cancer Profiles | ECIR – European Cancer Inequalities Registry [Internet]. Dostupno na: <https://cancer-inequalities.jrc.ec.europa.eu/country-cancer-profiles>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
30. OECD. Patient-Reported Indicator Surveys (PaRIS) – OECD [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/health/paris/>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
31. OECD. Strengthening the frontline: How primary health care helps health systems adapt during the COVID 19 pandemic [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/strengthening-the-frontline-how-primary-health-care-helps-health-systems-adapt-during-the-covid-19-pandemic-9a5ae6da/>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
32. WONCA. WONCA Annual Report 2022 by WONCA [Internet]. Dostupno na: <https://issuu.com/wonca/docs/wonca-2022>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
33. WONCA. OECD Survey: questions addressing patient reported experiences on safety [Internet]. Dostupno na: <https://www.eu-patient.eu/Members/Weekly-Mailing/oecd-survey-on-questions-addressing-patient-reported-experiences-on-safety/>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
34. OECD. Pregled trendova i stanja zdravstvene skrbi u području raka po zemljama: Hrvatska 2023 [Internet]. Dostupno na: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/pregled-trendova-i-stanja-zdravstvene-skrbi-u-podrucju-raka-po-zemljama-hrvatska-2023_64eeb85a-hr. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
35. EU/OECD. Country Cancer Profiles | ECIR – European Cancer Inequalities Registry [Internet]. Dostupno na: <https://cancer-inequalities.jrc.ec.europa.eu/country-cancer-profiles>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
36. Albrecht T. Europe's beating cancer plan—a new step towards more comprehensive and equitable cancer control in Europe. *Eur J Public Health*. 2021;31(3):456–7.
37. European Commission. Press corner [Internet]. Dostupno na: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_21_342. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
38. OECD. Patient-Reported Indicator Surveys (PaRIS) – OECD [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/health/paris/>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
39. OECD. OECD Patient-Reported Indicator Surveys (PaRIS) Initiative Patient-Reported Outcome Measures (PROMs) for Hip and Knee Replacement Surgery International Data Collection Guidelines PROMs [Internet]. Dostupno na: <https://www.oecd.org/health/health-systems/OECD-PaRIS-hip-knee-data-collection-guidelines-en-web.pdf>. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]
40. Ingelsrud LH, Wilkinson JM, Overgaard S, Rolfson O, Hallstrom B, Navarro RA i sur. How do Patient-reported Outcome Scores in International Hip and Knee Arthroplasty Registries Compare? *Clin Orthop Relat Res*. 2022;480(10):1884–96.
41. Kendir C, Bienassis K de, Slawomirski L, Klazinga N, Turnau M, Terner M i sur. International assessment of the use and results of patient-reported outcome measures for hip and knee replacement surgery: Findings of the OECD Patient-Reported Indicator Surveys (PaRIS) working group on hip and knee replacement surgery [Internet]. Dostupno na: https://www.oecd-ilibrary.org/social-issues-migration-health/international-assessment-of-the-use-and-results-of-patient-reported-outcome-measures-for-hip-and-knee-replacement-surgery_6da7f06b-en. [Pristupljeno 3. listopada 2023.]